

РЕШЕНИЕ

№ 7918

гр. София, 21.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 29.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **8130** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Г. В. Д., действащ лично и като представител на малолетните си деца Ц. Г. Д. и Д. Г. Д., срещу отказ на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М. за предоставяне на достъп до административни преписки по подадено заявление вх. № СЛ/Д-С-М/362-30 от 20.07.2022 г.

В жалбата се правят оплаквания за нарушение на материалния закон. Конкретно се правят оплаквания, че отказът противоречи на принципа за откритост на информацията в административното производство. Счита, че има право на достъп до съответната преписка и това не влиза в колизия със Закона за защита на личните данни, защото правото на защита в административното производство налага необходимостта за достъп до всички документи. Допълнително развива доводи, че мотивите на органа са житейски нелогични, тъй като в образуваното производство участват неговите деца, за които няма как да не знае техните лични данни.

Ответната страна - директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата и моли да се отхвърли. Развива доводи, че жалбоподателят цели достъп до лични данни на трето лице, а именно майката на децата му.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред органа е образувано по подадено заявление вх. № СЛ/Д-С-М/362-30 от 20.07.2022 г. на Г. В. Д., действащ лично и като представител на малолетните си деца Ц. Г. Д. и Д. Г. Д..

Със заявлението е поискано да му се предостави достъп до преписките, които се отнасят за него и децата му. В тази връзка иска да се запознае с документацията по преписката и при необходимост да се прави бележки и да получи копия.

От приложените към преписката документи се установява, че родители на децата Ц. Г. Д. и Д. Г. Д. са жалбоподателят Г. В. Д. и Б. А. А..

Установява се, че между родителите е налице висящ спор за упражняване на родителски права, за което е образувано гр. д. № 31129/2021 г. на СРС. По редна на чл. 127, ал. 3 СК са определени привременни мерки до приключване на производството, като на бащата е предоставено упражняването на родителски права върху двете деца, а за майката е определен режим на лични отношения.

Установява се, че е постановено решение по гр. д. № 125586/2021 г. на СРС, с което е отхвърлена молба за извършено домашно насилие, подадена от Б. А. А., действаща лично и като представител на двете деца, срещу жалбоподателя Г. В. Д.. Няма данни да е влязло в сила това решение.

По преписката са налични множество жалби и сигнали на Г. В. Д., адресирани до ДСП – М., с които се правят оплаквания, че майката Б. А. А. не спазва режимът на лични отношения, определен като привременна мярка, както и че осъществява тормоз над него и децата.

Налични са социални доклади и протоколи, според които бащата се грижи за децата и ги отглежда при добри битови условия. Налични са доказателства за предоставяне на социални услуги спрямо децата и жалбоподателя, насочени с цел подобряване комуникацията с майката. Налични са данни, че бащата не съдейства за предоставяне на социалната услуга.

Във връзка с подаденото заявление вх. № СЛ/Д-С-М/362-30 от 20.07.2022 г., е изпратено писмо (без дата и номер) на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., с което се предоставя копие от документи по образувани административни преписки, а в друга се отказва достъп до тези административни преписки.

Органът е приел, че не е налична преписка, отнасяща се за Г. В. Д., а такава за неговите деца - Ц. Г. Д. и Д. Г. Д.. Приел е, че достъпът до преписките би осигурил на заявителя достъп до многобройни, подробни, изчерпателни и чувствителни лични данни на трети лица, а предоставянето им без съгласието на последните е в нарушение на държавния интерес от изпълнение на задължението за тяхната защита, както и би засегнал правото на трети лица, техните лични данни да не бъдат разпространявани без тяхно съгласие, което по същество представлява обществен интерес. Допълнително е посочено, че отказът за достъп до административна преписка е във връзка със защитата на важни държавни и обществени интереси.

В оспорения акт са изложени мотиви, че правото на достъп до лични данни е ограничено, ако се създава риск за правата и свободите на други лица, поради което ДСП в качеството си на администратор на лични данни може да откаже пълно или частично упражняване на правата по чл. 12 – 22 от Регламент (ЕС) 2016/679, както и да не изпълни задължението по чл. 34 от същия регламент.

При така установените факти, Административен съд София - град достига до следните правни изводи:

Подаването на заявление за осигуряване на достъп до определена административна преписка чрез запознае с документацията по нея и издаване на преписи от документи, представлява искане за предоставяне на административна услуга по смисъла на § 1, ал. 1, т. 2, б. „в“ от ПР на ЗА, а именно извършване на други административни действия, които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице. В случая се иска достъп до преписката, отнасящ се за децата на жалбоподателя и се отказва изпълнение на задължение, произтичащо от чл. 34, ал. 1 АПК. В тази връзка отказът да се предостави исканата административна услуга носи белезите на индивидуален административен акт, с който се засяга неблагоприятно правната сфера на заявителите, поради което подлежи на съдебен контрол. В този смисъл са определения № 1863 от 05.02.2020 г. по адм. д. № 678/2020 на Върховния административен съд, решение № 4766/16.07.2021 г. по адм. д. № 3664/2021 г. по описа на Административен съд София - град, решение № 1342/11.07.2022 г. по адм. д. № 337/2022 г. по описа на Административен съд – Пловдив и други.

Жалбата е процесуално допустима, подадена от лице с правен интерес като заявител пред административния орган и в срока по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е издаден компетентен административен орган, тъй като в случая директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – М. е компетентен да извърши преценка дали да издаде или не съответните мерки за закрила по повод образуваното административно производство спрямо двете деца. В тази връзка директорът на ДСП – М. е компетентният орган да се произнесе по искането за достъп до образуваната пред него преписката.

Съдът констатира, че актът не е надлежно мотивиран от фактическа и правна страна, поради което не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. В случая не става ясно до личните данни на кои трети лица ще се осигури достъп, като това е направено едва в съдебно заседание и писмените бележки, поради което не може да замести мотивите на акта. Не е описан още видът на личните данни (напр. дали става въпрос за имена, възраст, адреси и т. н.), до които ще се осигури достъп. Няма се предвид посочване на конкретните лични данни, а необходимостта от общото им описание по вид. Посоченото от органа „многобройни, подробни, изчерпателни и чувствителни лични данни“ не удовлетворява изискването за отразяване на вида на лични данни.

В оспорения акт липсва отразяване на важните държавни и обществени интереси, чиято защита се търси с постановяване на оспорения отказ. Единствено е отразено, че предоставянето на лични данни без съгласието на трети лица е в нарушение на държавния интерес от изпълнение на задължението за тяхната защита, както и би се засегнало правото на трети лица да не бъдат разпространявани техните лични данни, което представлявало обществен интерес. Посоченото също не удовлетворява изискването за мотивираност, тъй като по същността си е налице единствено декларативно твърдение, че предоставянето на лични данни без съгласието на трети лица е нарушение на държавния и обществен интерес.

Горепосоченото не позволява на съда да извърши ефективен съдебен контрол върху оспорения отказ, доколкото не става ясна какъв вид лични данни и за кои лица биха

се разкрили, т. е. няма как да се прецени дали въобще се касае за лични данни и дали преди това жалбоподателят е запознат с тях.

Не се констатира допуснати съществени нарушения на процесуланите правила.

Погрешно е приложен материалният закон.

Безспорно по делото се установи за образувано административно производство спрямо двете деца на Г. В. Д., което е свързано с евентуално прилагане на мерки за закрила или предоставяне на социални услуги. Съгласно чл. 8, ал. 2 от закона за закрила на детето (ЗЗдет.) родителите, които полагат грижи за дете, имат право да бъдат информирани и консултирани за всички мерки и действия, предприемани по този закон (изключение са случаите по чл. 13 ЗЗдет., но не се твърди да са налице и те да са послужили за постановяването на отказа). В подобна насоченост са функциите на Дирекция „Социално подпомагане“ по чл. 21, ал. 1, т. 15 ЗЗдет, според която разпоредба родителите се запознават с изготвените писмени доклади и становища.

Следва да се има предвид, че ако производството е открито във връзка с предоставяне на социални услуги, то съгласно чл. 19 от ППЗЗдет. Родителят, който се грижи за децата, се осигурява необходимата информация и се насърчават в активно участие в избора, а това е възможно с предоставянето на достъп до съответната преписка. Противното би означавало неинформиран избор.

Следва да се отбележи, че принципите на АПК задължават административните органи да осигурят откритост на информацията в административното производство на всички лица, които са заинтересовани от изхода на производството и да им осигурят равни процесуални възможности да участват в него за защита на своите права и законни интереси (чл. 8 и чл. 12, ал. 1 от АПК). Този принцип е доразвит в чл. 34, ал. 1 АПК, който задължава административният орган да осигури достъп на заинтересованите лица до преписката чрез преглеждане на документите и да се правят копия за тяхна сметка по всяко време на производството. В настоящия случай жалбоподателят е баща на децата, за които е образувана преписката, поради което същият е безспорно заинтересовано лице и има право на достъп до преписка. Тук следва да се има предвид, че под преписка следва да се разбира „досие“ по смисъла на § 1, т. 8 от ДР на ППЗЗДет., което представлява съвкупност от всички документи, данни, подадени декларации, протоколи, планове, кореспонденция и документи (доклади) по извършени действия за прилагане на мерките по закрила на детето, даващи информация по случая за всяко дете в риск.

По делото не се установиха посочените от органа обстоятелства, свързани със защита на държавния и обществен интерес, съставляващи основание за отказ по искането. Същите са мотивирани с необходимостта за защита на личните данни на трети лица и по – конкретно да не се разпространяват техни лични данни без тяхно съгласие. Необходимостта от достъп до преписката на родителя, за да се защитят ефикасно интересите на децата, дава възможност за достъп до лични данни на трети. В съдебно заседание е посочено, че става въпрос за майката на децата, но житейски логично е жалбоподателят да има достъп до част от нейните лични данни. Разбира се, възможно е някои от лични данни на майката на децата да се променят и жалбоподателят да не е запознат с тях, но няма пречка за органа, ако счита, че същите са „толкова чувствителни“ да ги заличи при представянето на преписи от съответните документи по преписката.

Следва да се има предвид, че съгласно чл. 23 параграф 1, б. „и“ от Регламент (ЕС) 2016/679 се допуска чрез законодателна мярка да се ограничи обхватът на

задълженията и правата, предвидени в членове 12—22 и в член 34, за да се гарантира защита на субекта на данните или на правата и свободите на други лица. В случая по отношение на двете деца е образувана преписка и достъпът до преписката от страна на родителя, осъществяващ грижи за децата, е в техен интерес, тъй като това е гаранция за спазване на техните интереси. Наред с това горепосочените норми от ЗЗДет., ППЗЗДет. и АПК са законодателна мярка, ограничаващи правата на субекта на лични данни, за да се гарантират правата на децата чрез участието на родителя, полягащ грижи за тях.

По разноските:

С оглед изхода на делото и разпоредбата на чл. 143, ал. 1 АПК жалбоподателите имат право на разноски. Всеки от тримата е направил разноски по 10 лева за заплащане на държавна такса. Тримата жалбоподатели са направили разноски за заплащане на адвокатски хонорар в размер на 600 лева, видно от договора за правна помощ, в който е отразено заплащане в брой.

Неоснователно е възражението за прекомерност на адвокатския хонорар. Последното заседание е проведено на 29.11.2022 г., поради което към този момент са в сила новите промени на Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (изм. ДВ, бр. 88 от 04.11.2022 г.), като в чл. 8, ал. 3 от същата е предвиден минимален размер от 1000 лева за дела без материален интерес, извън случаите по ал. 2. В случая заплатеният адвокатски хонорар е под този минимум.

По изложените съображения и на основание и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М. за предоставяне на достъп до административни преписки по подадено заявление вх. № СЛ/Д-С-М/362-30 от 20.07.2022 г. на Г. В. Д., действащ лично и като представител на малолетните си деца Ц. Г. Д. и Д. Г. Д..

ВРЪЩА преписката на административния орган за произнасяне съобразно мотивите на съдебния акт.

ОСЪЖДА Агенция социално подпомагане да заплати на Г. В. Д. сумата в размер на 10 лева, представляваща направени по делото разноски за държавна такса.

ОСЪЖДА Агенция социално подпомагане да заплати на малолетния Ц. Г. Д., чрез неговия баща и законен представител Г. В. Д., сумата в размер на 10 лева, представляваща направени по делото разноски за държавна такса.

ОСЪЖДА Агенция социално подпомагане да заплати на малолетната Д. Г. Д., чрез нейния баща и законен представител Г. В. Д., сумата в размер на 10 лева, представляваща направени по делото разноски за държавна такса.

ОСЪЖДА Агенция социално подпомагане да заплати на Г. В. Д., действащ лично и като представител на малолетните си деца Ц. Г. Д. и Д. Г. Д. общо сумата в размер на 600 лева, представляваща направени по делото разноски за адвокатски хонорар.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: